

حقوق زن

(از دیدگاه آیت الله مطهری و علامه احمدیان)

نویسنده:

انس عبدالله زاده

www.katibehnovin.ir

سرشناسه	: عبدالله زاده، انس، ۱۳۷۰
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق زن (از دیدگاه آیت الله مطهری و علامه احمدیان) / نویسنده انس عبدالله زاده.
مشخصات نشر	: شیراز: کتیبه نوین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص.
شابک	: ۸-۷۲-۷۶۵۵-۶۲۲-۹۷۸: ۴۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۱-۱۳۴.
موضوع	: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- دیدگاه درباره زن
موضوع	: Motahari, Mortaza. 1921 - 1979-- Views on Women
موضوع	: احمدیان، عبدالله، ۱۳۱۲-۱۳۸۲. -- دیدگاه درباره زن
موضوع	: حقوق زن -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Women's rights -- Religious aspects-- Islam
موضوع	: زنان در اسلام
موضوع	: Women in Islam
رده بندی کنگره	: BP۲۳۰/۷۸
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۳۵۹۶۷

عنوان کتاب:	حقوق زن (از دیدگاه آیت الله مطهری و علامه احمدیان)
نویسنده:	انس عبدالله زاده
ناشر:	کتیبه نوین
نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۰
شابک:	۸-۷۲-۷۶۵۵-۶۲۲-۹۷۸
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
سروراستار و صفحه آرا:	علی داودی
چاپ و صحافی:	گاندی
قیمت:	۴۰۰۰ تومان

پیشگفتار

مرتضی مطهری و عبدالله احمدیان مسأله حقوق زنان را در کانون توجه خود قرار داده‌اند، یکی از منظر فقه جعفری و دیگر از منظر فقه شافعی. کتاب حاضر برگرفته از دیدگاه آنان است و دیدگاه این دو متفکر درباره حقوق زنان را بررسی می‌کند و این سؤال‌ها را در ذهن مخاطب مطرح می‌سازد که مطهری و احمدیان چه حقوقی از حقوق مدنی، اجتماعی و سیاسی را برای زنان قائل هستند؟ و دیدگاه این دو متفکر چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با هم دارد؟ یافته‌های این کتاب نشان می‌دهد: مطهری حق آزادی عقیده و مذهب، حق مالکیت (از حقوق مدنی)، حق آموزش و امنیت اجتماعی (از حقوق اجتماعی) و حق رأی (از حقوق سیاسی) را برای زنان همسان با مردان به رسمیت می‌شناسد اما به دلیل زیست‌شناختی و روان‌شناختی، در زمینه قوانین ارث، پوشش و طلاق (از حقوق مدنی)، حق اشتغال (از حقوق اجتماعی) و حق انتخاب شدن سیاسی (از حقوق سیاسی) حقوق متفاوت برای زنان قائل می‌شود. در مقابل احمدیان نیز برابری ذاتی میان زن و مرد را متصور نیست و معتقد است اسلام ذاتی (در تقابل با اسلام تاریخی) هم این برابری را به رسمیت نمی‌شناسد. در نتیجه حقوق مدنی، اجتماعی و سیاسی همانند حقوقی که مطهری مدنظر قرار داده را برای زنان قائل است و تنها در برخی مسائل جزئی با نظر مطهری موافق نیست و خود دیدگاهی متفاوت را دارد. مبنای تفاوت دیدگاه مطهری و احمدیان را می‌توان نتیجه برداشت‌ها و تفسیرهای متفاوت آنان از اسلام دانست.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۱
مختصری از زندگینامه علامه احمدیان.....	۱۳
مختصری از زندگینامه شهید مطهری.....	۱۵
حقوق زن و مرد و تفاوت‌های موجود در آن.....	۱۹
جایگاه زن در آفرینش.....	۲۱
تفاوت‌های طبیعی زن و مرد.....	۲۸
فلسفه تفاوت حقوق زن و مرد.....	۳۱
مهریه از منظر حقوق قرآنی.....	۳۲
فلسفه و حکمت مهریه.....	۳۵
برخی از تأییدات و تأکیدات شریعت اسلام.....	۳۷
حق نفقه.....	۴۲
حق مالکیت زن.....	۴۳
استقلال مالکیتی زن.....	۴۴
زن و حقوق او در آزادی.....	۴۶
مقصود از آزادی.....	۴۶
معنای صحیح آزادی زن.....	۴۷
آزادی سیاسی.....	۵۲
حقوق سیاسی.....	۵۳
حقوق اجتماعی زن.....	۵۹
قیمومت مرد بر زن.....	۶۳
اشتغال زن در بیرون از منزل.....	۷۱
مکان‌های کار کردن زن.....	۷۱
کار زن بیرون از منزل.....	۷۲

۷۳	آثار و پیامدهای منفی کار زن در بیرون از منزل
۷۴	اشتغال و نقش‌های خانوادگی زنان
۷۷	احتساب خانه‌داری به عنوان شغل
۸۰	شرایط کار کردن زن در بیرون از منزل از دیدگاه اسلام
۸۲	اذن ولی در ازدواج
۸۶	ارث
۹۰	اشتباه بزرگ در شناخت آیه ۱۱ سوره نساء
۹۴	حکم نپذیرفتن قانون الهی در تقسیم‌بندی ارث
۹۴	حجاب و عفاف زن
۹۶	تعریف حجاب و مفهوم آن
۹۶	جایگاه زن در جامعه اسلامی
۹۷	فلسفه حجاب
۹۸	مراحل نزول حکم حجاب
۱۰۰	حجاب در قرآن
۱۰۱	حکم حجاب در احادیث
۱۰۲	اشتباه بعضی‌ها در تصور علت مشروعیت حجاب
۱۰۴	ارمغان‌های حجاب
۱۰۹	شناخت و زشتی بی‌حجابی
۱۰۹	حجاب مانع پیشرفت زن
۱۱۲	نقش انگیزه خودخواهی مردان در رویارویی با حجاب و متانت زن
۱۱۵	مرد و حق طلاق
۱۲۰	زن و اختیار طلاق
۱۲۴	تعذر زوجات و نابرابری حقوق زن و مرد در حقوق اسلامی
۱۲۸	نتیجه‌گیری
۱۳۱	منابع و مأخذ

مقدمه

در تاریخ اسلام و ایران بسیاری از عالمان و اندیشمندان در راستای تفکر ناب محمدی (ص) حرکت کرده و به دفاع از مقام و منزلت زن بویژه زن مسلمان، پرداخته اند. در واقع نقش زن در جوامع بشری همواره مورد بحث دانشمندان علوم انسانی در طول تاریخ بوده است و هر یک بر اساس اندیشه‌های خود به طرح این موضوع پرداخته است. استاد شهید مطهری و علامه احمدیان از جمله افرادی هستند که همواره سعی کرده‌اند در آثار خود به جایگاه زن بها دهند.

زن، به عنوان ۵۰ درصد جامعه جهانی و یکی از اعضای اصلی و غیرقابل انکار آن و همچنین یک از ارکان به وجود آورنده بنیان خانواده در گذر زمان همواره قضاوت‌های گوناگونی را به خود دیده و در شرایط بسیار سختی قرار گرفته و توانسته آنان را با موفقیت پشت سر بگذارد و بر آنان غلبه نماید. با نگاهی به تاریخ گذشتگان برایمان این گونه نمایان می‌شود که زن در بیشتر زمان‌ها و در اکثریت جوامع قدیم‌الایام از نوعی تبعیض و نابرابری رنج برده است و حقوق و کرامت انسانی وی بوسیله سلطه اربابان و مروجان مردسالاری پایمال شده است. گرچه این دیدگاه و برداشت در بردارنده همه جوانب نیست اما با آن چیزی که به وقوع پیوسته است یکسره سازگار نیست. همان گونه که این پایمال شدن حقوق در مورد کودکان و طبقات ضعیف اجتماعی نیز وجود دارد و به وضوح می‌توان آنان را مشاهده نمود. اگر بخواهیم عوامل دخیل و تأثیرگذار بر حقوق زنان در جامعه جهانی را بصورت خلاصه و اجمالی مورد توجه قرار دهیم. قسمتی از آنان در زمره عوامل طبیعی و قسمتی دیگر نیز در حیطه شرایط اجتماعی و کارکردی قرار می‌گیرند و قسمتی دیگر هم به اعتقادات و باورهای فرهنگی بر می‌گردد.